

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra speciální zootechniky

Rozvoj agroturistiky ve Středočeském kraji

Bakalářská práce

Autor práce: Jitka Paďourová

Vedoucí práce: doc. Ing. Lukáš Zita, Ph.D.

© 2016 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Rozvoj agroturistiky ve Středočeském kraji" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 11.dubna 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing., Lukáši Zitovi, Ph.D. za odborné vedení práce, za poskytnutí cenných rad a vstřícný postup při konzultacích. Dále bych ráda poděkovala všem, kteří mi při psaní této bakalářské práce jakkoli pomohli a podporovali mě.

Rozvoj agroturistiky ve Středočeském kraji

Souhrn

Cílem bakalářské práce bylo shromáždit odbornou a vědeckou literaturu zabývající se problematikou agroturistiky v ČR, případně i v okolních státech a zmapovat rozvoj agroturistiky ve vybraném kraji.

První část bakalářské práce je zaměřena na rozdělení cestovního ruchu do patřičných kategorií. Zde je poprvé pojednáno o agroturistice. Tato forma cestovního ruchu ještě není příliš běžná pro obyvatele České republiky, avšak stále více lidí tento způsob dovolené na venkově vyhledává. Další část práce se blíže zabývá agroturistikou, jejími formami, propagací a možnostmi finančních podpor této činnosti. Nejvýznamnější podporu agroturistiky tvoří Program rozvoje venkova, díky ní získává české zemědělství několik miliard korun pro svůj rozvoj. Následující část uvádí organizace fungující v tomto prostředí. Největší mezinárodní institucí, podporující farmáře provozující agroturistiku, je společnost ECEAT (Evropské centrum pro ekoagroturistiku), která provozuje mezinárodní síť, jež shromažďuje agrofarmy. Podpora farmářů v České republice tvoří jen malé skupiny lidí, které se v této oblasti angažují. Kapitola agroturistika v zahraničí je zaměřena na agroturistiku ve vybraných okolních státech, kde má agroturistika daleko větší tradici než u nás. Alternativní způsob života si u nás v České republice začíná teprve brázdit cestu do českých domácností, a proto je agroturistika u nás ještě na svém začátku. Předposlední kapitola pojednává o největším kraji Česka a tím je Středočeský kraj. Rozlohou dvakrát větší kraj než je typické, ve kterém se nachází zhruba devatenáct farem provozující agroturistiku. Některé z nich byly vybrány a byla představena jejich současná nabídka, která byla získána z aktuálních internetových zdrojů.

Závěrem lze říci, že agroturistika v České republice je poměrně mladý fenomén, který se ale postupně rozvíjí a dostává se do povědomí, avšak ještě pořád není s tímto druhem cestovního ruchu veřejnost dostatečně seznámena. Potřebných informací pro farmáře začínající s touto aktivitou je nedostatek a stejně taky i propagace směřující ke spotřebitelům.

Klíčová slova: agroturistika, venkovská turistika, rozvoj, turismus, Středočeský kraj, farma,

Development of Agrotourism in Central Bohemian Region

Summary

The aim of this bachelor thesis was to collect specialized scientific literature concerned with agrotourism in the Czech Republic, possibly in the surrounding countries as well, and to map the development of agrotourism in the selected region.

The first part of the bachelor thesis aims at dividing tourism in several categories. This is where agrotourism is introduced. This form of tourism is still quite uncommon for the residents of the Czech Republic, but more and more people choose this way of spending holiday in the countryside. The next part of the thesis explores agrotourism in more detail, including its forms, promotion and possibilities of financial support for this activity. The most significant support for agrotourism is provided through the Rural Development Programme; it generates several billion crowns for the development of Czech agriculture. The following part introduces the organizations active in this area. The biggest international institution supporting farmers engaged in agrotourism is the European Centre for Ecology and Tourism (ECEAT), which operates the international network uniting agro farms. In the Czech Republic, only small groups of people active in this field receive support. The chapter called Agrotourism in the foreign countries aims to describe agrotourism in the selected surrounding countries where the tradition of agrotourism is more established. Alternative way of living has only started getting into Czech homes, and agrotourism is still in its beginning in the Czech Republic. The next-to-last chapter characterizes the biggest Czech region – the Central Bohemian region. With double the size of an average region, it hosts approximately 19 farms running agrotourism. The services provided by particular farms are described based on the internet sources.

To conclude, agrotourism in the Czech Republic is quite a new phenomenon that gradually develops and gains awareness, though the public is still not sufficiently familiar with this form of tourism. There is a lack of information for farmers newly engaged in this business, and promotion towards consumers is insufficient as well.

Keywords: agrotourism, rural tourism, development, tourism, Central Bohemian region, farm

Obsah

1 Úvod	8
2 Cíl práce	9
3 Literární rešerše.....	10
3.1 Cestovní ruch	10
3.1.1 Ekologický šetrný cestovní ruch	11
3.1.2 Venkovská turistika.....	12
3.1.3 Ekoturistika	12
3.1.4 Ekoagroturistika	13
3.1.5 Agroturistika	13
3.1.6 Chataření a chalupaření.....	14
3.2 Návštěvníci na farmách.....	15
3.3 Propagace agroturistiky.....	15
3.4 Možnosti finančních podpor a grantů	17
3.4.1 Program rozvoje venkova	18
3.4.2 Operace 6.4.2 Podpora agroturistiky.....	18
3.4.3 LEADER	19
3.5 Organizace v agroturistice.....	20
3.5.1 Svaz venkovské turistiky	20
3.5.2 ECEAT CZ - Evropské centrum pro ekoagroturistiku.....	21
3.5.3 CzechTourism - Česká centrála cestovního ruchu	21
3.5.4 Společnost mladých agrárníků České republiky	22
3.5.5 Eurogites	22
3.5.6 Spolek pro obnovu venkova	22
3.5.7 Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR.....	23
3.6 Agroturistika v zahraničí.....	23
3.6.1 Polsko.....	24
3.6.2 Rakousko.....	25
3.6.3 Rumunsko	25
3.6.4 Řecko.....	26
3.6.5 Chorvatsko	26
3.7 Středočeský kraj.....	27
3.7.1 Členění kraje.....	28
3.8 Vybrané farmy ve Středočeském kraji.....	28
3.8.1 Dolton Ranch- Statek Svojetice.....	30
3.8.2 Farma Čapí letka	31
3.8.3 Biofarma Košík	32
3.8.4 Farma Kunclův mlýn.....	34

3.8.5	Jakubova tvrz – Kuniček.....	36
3.8.6	Polosamota Buchov.....	37
3.8.7	Statek Adámek.....	38
3.8.8	Strnadovský mlýn.....	39
3.8.9	Šváchův dvůr u Červeného potoka.....	40
3.8.10	Čapí hnízdo.....	41
4	Závěr	43
5	Seznam použitých zdrojů.....	44

1 Úvod

Rozvoj agroturistiky ve Středočeském kraji je hlavní téma této bakalářské práce, které mimo jiné řeší také agroturistiku jako celek.

Cestovní ruch je jedním z nejprogresivnějších odvětví světové ekonomiky. Zájem o venkovskou turistiku se projevil již v dřívějších letech. Hlavním důvodem dovolené na venkově je čistý vzduch a jistá forma relaxace, která lidem žijícím ve městech chybí. Dnešní uspěchaný způsob života je styl, ve kterém většina lidí přežívá, a proto se stále více z nich stěhuje na venkov, anebo vyhledává ve svém volném čase pobyt v přírodě. Dalším faktorem je trvale udržitelný rozvoj, tedy zachování přírodního bohatství pro příští generace. Je důležité zachovávat rozmanitost přírody a chránit ji před vlivy lidského počínání. Významné je tedy podporovat tyto činnosti a s tím spjatý i cestovní ruch, který zachová lidové tradice a pohled na přírodu v její přirozené podobě. Tento podstatný fakt též přispívá k rozvoji agroturistiky.

Agroturistika je trávení volného času ve venkovských podmínkách, kdy lidé, převážně z městských oblastí, odjíždí trávit svoji dovolenou aktivně na venkov. Zde se mohou zapojit do prací, spojených s každodenním chodem farmy, stát se tak na chvíli součástí farmy a přiblížit si tuto celoroční práci. Hosté se mohou seznámit se zvířaty a pěstovanými plodinami, mají možnost si vyzkoušet přípravu domácích produktů nebo je od farmáře zakoupit. Pokud se rozhodnou pomáhat na farmě, je možné touto činností částečně uhradit náklady spojené s pobytem.

Tento způsob turistiky je možno využívat celoročně, ale v létě je nabídka možností rozmanitější. Začátek agroturistické sezóny bychom mohli zařadit do období jara, tedy mezi dubnem a květnem. V tomto období je práce na farmě nejvíce, avšak turistická sezóna je spjatá spíše s dobou školních prázdnin.

Středočeský kraj je velice rozmanitá krajina svojí faunou i florou. Nachází se tu zhruba devatenáct farem, které se agroturistikou zabývají.

2 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je shromáždit odbornou a vědeckou literaturu zabývající se problematikou agroturistiky v ČR, případně i v okolních státech a zmapovat rozvoj agroturistiky ve Středočeském kraji.

3 Literární rešerše

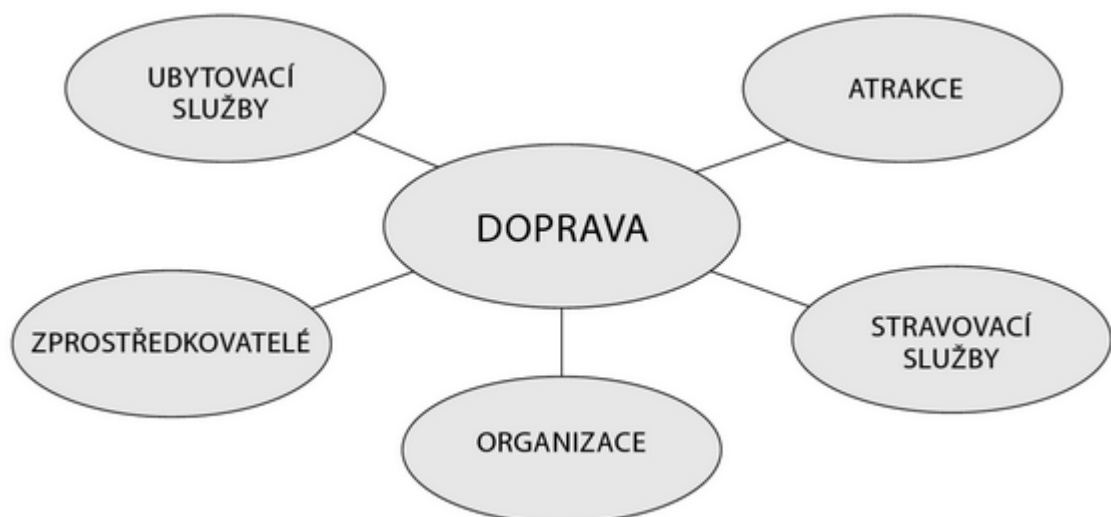
3.1 Cestovní ruch

Horner a Swarbrooke (2003) uvádějí, že cestovní ruch můžeme označit jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich častého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. Mnozí lidé nevidí cestovní ruch jako samostatné odvětví, ale jako činnost, která je výsledkem služeb jiných odvětví, jako jsou ubytování, stravování a doprava.

Cestovní ruch je uváděn jako průmysl poskytující veškeré služby spojené s cestováním a turistikou, jež lze zařadit do jednotlivých sektorů:

- *Sektor ubytovací služby* - provozovatelé ubytovacích služeb, od hotelových řetězců až po soukromé malé penziony.
- *Sektor atrakce* - např.: národní parky, kulturní či historická místa a zajímavosti, tematické parky, botanické zahrady.
- *Sektor doprava* - letecká, lodní, železniční, automobilová a autobusová doprava.
- *Sektor zprostředkovatelé* - cestovní kanceláře, agentury, rezervační systémy, sezonní zprostředkovatelé či agenti.
- *Sektor organizace* - národní turistické centrály, regionální centra, turistické asociace (Ryglová a kol., 2011).

Obrázek č. 1: Hlavní sektory průmyslu cestovního ruchu

zdroj: Ryglová, 2011

Dle Světové organizace cestovního ruchu dělíme následující motivy cestování:

- využití volného času, rekreace a dovolená

- návštěvy příbuzných a přátel
- obchodní a pracovní cesty
- léčení
- náboženské účely
- ostatní

Jako speciální druhy cestovního ruchu se uvádějí např.: agroturistika, ekoturistika, dobrodružný cestovní ruch, vzdělávací cestovní ruch (Kotíková, 2013).

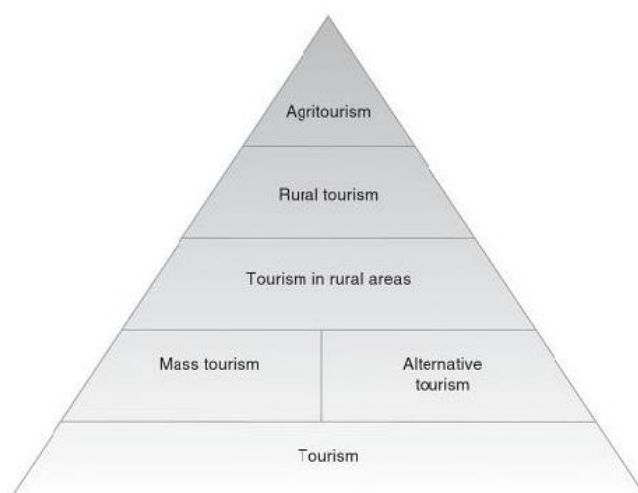
3.1.1 Ekologický šetrný cestovní ruch

Každá hospodářská činnost "poškozuje" životní prostředí a není tomu jinak ani u cestovního ruchu. Nadměrná koncentrace turismu znehodnocuje rekreační potenciál krajiny zásluhou negativních jevů. Mezi ty patří: hluk, znečišťování vody a ovzduší, devastace flóry a fauny, poškozování památek, problémy spojené s likvidací odpadu apod. Proto se součástí udržitelného rozvoje začíná stávat i „ udržitelný turismus“, který klade důraz na ochranu životního prostředí. Hlavní vztah k šetrnému cestovnímu ruchu má tzv. zelený cestovní ruch (Anon., 2006). Ten má za úkol minimalizovat negativní dopady na životní prostředí a obyvatele (Manhas, 2012). Zelený cestovní ruch je více zaměřený na životní prostředí než „masová turistika“ a je částečně považovaný za ekologický (Roberts et al., 2001).

Mezi udržitelné formy cestovního ruchu patří:

- *venkovská turistika*
- *ekoturistika*
- *agroturistika*
- *chataření a chalupaření* (Anon., 2006)

Obrázek č. 2: Pyramida turismu

zdroj: https://www.researchgate.net/figure/254386770_fig1_Fig-1-A-range-pyramid-of-tourism-related-terms

3.1.2 Venkovská turistika

Evropské společenství přijalo pojem „venkovská turistika“, aby všechny tyto aktivity směřovaly k venkovu (Roberts et al., 2001). Je to rozsáhlý pojem, kdy určité množství všech faktorů ukazuje výslednou podobu produktu. Historicky je tento pojem spjatý spíše s městem, protože turisté pocházejí převážně z městských aglomerací. Zabývá se především cestovním ruchem, který je situovaný převážně do venkovských oblastí. Nově vzniklé předměstské oblasti částečně ruší kdysi jasný rozdíl mezi městem a venkovem. Některá území se vylidňují, kdežto jiná zaznamenávají příliv obyvatel.

V různých zemích můžeme pozorovat různé formy této turistiky. Pojem „dovolená na farmě“ k nám přišel z amerického venkova. Tento druh dovolené je rozšířený především na německém a rakouském venkově (Stříbrná, 2005).

Již v devatenáctém století vzrostl zájem o venkov zásluhou některých spisovatelů, zachycujících převážně romantiku venkovské scenérie. Moderní venkovská turistika se začala vyvíjet v sedmdesátých až devadesátých letech dvacátého století. Vyšší počet turistů a vzdálenosti, které zdolávají, z ní dělá odlišnou turistiku než v dobách minulých. Je to mnohostranná činnost, která nemá univerzální definici, ústředním prodejním „lákadlem“ je pojem venkov a venkovská atmosféra (Moravec a kol., 2006).

3.1.3 Ekoturistika

TIES (2015) uvádí definici ekoturismu: „ je to zodpovědné cestování do přírodních oblastí, které šetří životní prostředí, udržující blahobyt místních lidí a přinášející osvětu

ohledně ekoturistiky“. Respektuje životní prostředí a je eticky zodpovědný k zachování přírody a života. Navrhuje, staví a provozuje s nízkým dopadem na turistické oblasti.

Často je ekoturismus označován jako filosofie nebo koncept, který kombinuje zdroje (krajina, endemická flóra, kulturní festivaly, památky), aktivity (potápění, kajak, fotografování) a služby (základní a doplňkové služby turismu s minimálními negativními vlivy) (Palatková, 2011).

3.1.4 Ekoagroturistika

Pobyt účastníků na rodinných farmách zabývajících se alternativním zemědělstvím se nazývá ekoagroturistika. Zejména konzumace alternativně vypěstovaných a upravených potravin ze zdrojů farmy, práce na farmě, jízda na koni a blízký kontakt s přírodou patří mezi atraktivitu pro návštěvníky (Anon., 2006). Farma provozující ekoagroturistiku vlastní certifikát ekologického zemědělství. Dochází zde k seznámení návštěvníka s postupy při pěstování rostlin, které nepoužívají žádná syntetická hnojiva a přirozeného přístupu v chovu zvířat. Ochranná známka BIO smí být používána pouze u produktů ekologického zemědělství, které podléhají přísné kontrole (Kovaříková a Placková, 2007).

3.1.5 Agroturistika

Burian a kol. (2002) konstatují, že zjednodušeně řečeno je agroturistika vedlejší finanční zdroj k udržení nebo rozšíření pracovní činnosti farmáře. Je to ideální typ rodinné dovolené ve zdravém prostředí českého venkova. Napomáhá ke stabilizaci venkovského obyvatelstva, částečně řeší nezaměstnanost na venkově a snižuje závislost na městu. Může být pro farmáře celoročním zdrojem příjmu a vede k udržitelnému rozvoji venkova.

V České republice se tento druh turistiky začíná stále více prosazovat. Avšak tvoří spíše vedlejší příjem oproti zahraničí. Odhady z roku 2015 uvádí, že v České republice je okolo 500 - 700 farem, které se zabývají agroturistikou. Největší klientelu však představují cizinci, zhruba desetitisíce turistů - převážně Němci, Holanďané a Poláci. I přes nárůst farem v Česku, agroturistika představuje spíše vedlejší roli a tu hlavní stále vede zemědělství. V Rakousku, Francii nebo Novém Zélandě je tato turistika velmi výnosná, vydělává si s ní skoro každý druhý farmář. Dotační programy ministerstva zemědělství by však rozvoji agroturistiky měly pomoci (Švejdrová a Maňourová, 2015).

Tento moderní produkt cestovního ruchu umožňuje rozvoj podnikání na venkově a je ohleduplný k přírodě. Václavík (2008) uvádí, že venkovská turistika přináší příležitosti

hlavně pro ženy, protože restrukturalizace odvětví zemědělství je připravila o pracovní místa. Agroturistikou se rozumí například:

- *Venkovní vyžití (rybaření, lov, jízda na koni, poznávání přírody)*
- *Vzdělávací aktivity (naučné stezky na farmě a okolí, poznávací vyjížďky, kurzy vaření, pěstování nebo ochutnávka vína)*
- *Zábava (dožínky, vinobraní, kulturní či kulinářské festivaly)*
- *Péče o hosty (ubytování hostů na farmě, výlety s průvodcem po okolí, nabídka tradičního oblečení)*
- *Přímý prodej (prodej faremních výrobků, prodej produktů, které si návštěvníci sami vyrobí nebo nasbírají)*

Václavík (2008) konstatuje, že možnosti turistiky, propojené se současným chodem farmy a podnikáním v turistice, jsou omezeny pouze právními předpisy. Mezi tyto činnosti patří venkovní aktivity (placený rybolov, placený lov, kempování, trempování, pěší turistika), přímý prodej (prodej ze statku, prodej ze stánku u silnice, samosběr plodů), vzdělávací aktivity (školní exkurze, prohlídky technického zázemí zemědělského statku, exkurze do pivovaru, projekty pro rozvoj venkova), zábava (koncerty a jiné kulturní události, festivaly a veletrhy, podniková akce, oslavy) a ostatní (zemědělské trhy a jarmarky, rodinné setkání a oslavy, svatby).

Mezi výhody podnikání v agroturistice patří možnost podnikatele organizace svého vlastního času. Není povinen poslouchat rozkazy a do práce mu nikdo nezasahuje. K nevýhodám podnikání patří velká zodpovědnost. U začínajících podnikatelů to je pak velký počáteční tlak a stres. Pracovní doba v tomto odvětví velmi často přesahuje dobu 8 hodin. Avšak tento výčet výhod a nevýhod plynoucích z podnikání je individuální a u každého podnikatele to může být jiné (Anon., 2012).

3.1.6 Chataření a chalupaření

Mezi chataři a chalupáři jsou značné rozdíly, avšak základní motiv v podobě úniku z města a trávení volného času v přírodě je stejný. Své kořeny má chataření v období po první světové válce, kdy souvisí se vznikem trampingu, který provozovali vojáci navrátilí se z války. Fenomén chataření založili pionýři trampingu, kteří chtěli trávení volného času v přírodě přeci jen trochu kultivovat. V období po druhé světové válce se rozvíjelo chalupaření, protože v pohraničí po odsunu sudetských Němců bylo plno volných chalup, statků a mlýnů.

Příliš dobrý vliv na krajinu však chataření nemá, protože vznikaly chatové kolonie, často živelně a bez jakéhokoliv povolení v do té doby neporušené přírodě. Zato chalupaření má více kladných stránek, především z hlediska architektonického, protože je zřejmá snaha o zachování původního vzhledu chalup (Chataření a chalupaření, 2012).

3.2 Návštěvníci na farmách

Zhruba 40 % přijíždějících hostů tvoří rodiny s dětmi. Specializuje-li se farma na tuto skupinu hostů, je třeba zajistit a situovat objekt tak, aby byla bezpečnost samovolného pohybu dětí na farmě a v jejím nejbližším okolí. Další skupinou jsou hosté zaměřeni na zdravý životní styl, kteří dbají na racionální výživu. Kládou důraz na vznik potravin, které konzumují, aby zvířata v chovu netrpěla, louka na níž se pasou nebyla uměle hnojena a nebyly používány pesticidy. Hosté zaměřeni především na přírodu budou obdivovat rostliny, ptáky, krajinu, horniny, přírodní útvary, chráněná území. Zaujmout návštěvníky mohou také aktivity jako například jezdeckví, rybaření, cyklistika a jiné. Mezi větší skupinu patří také senioři, ti očekávají od dovolené aktivní odpočinek, procházky, návštěvu zajímavých míst, lehčí sportovní využití (Burian a kol., 2002).

Stříbrná a Mikula (2003) uvádějí, že mezi další skupiny navštěvující agrofarmy patří děti s pedagogickým doprovodem. Rekreace dětí je vystavena řadě předpisů, zvláště hygienickým a stravovacím. Někdy je možná kombinace výuky jízdy na koni, která se využívá jako podpora léčby (hipoterapie). Modelovým programem pro školy v přírodě může být např. skautský tábor. Dostupná lékařská péče v okolí je očekávána. Dosud ekonomicky aktivní starší lidé patří mezi další návštěvníky na farmě. Ti očekávají jisté standardní a pohodlné ubytování. Poohlízejí se po pohodlných turistických cestách s odpočívadly a jsou svolní k akcím pořádaným hostitelem. Následující skupinou hostů mohou být hosté s tělesným a zdravotním postižením. Provedení speciálních stavebních úprav domu i sociálních zařízení je nezbytností. Bezbariérovost je hlavním kritériem pro tuto skupinu.

3.3 Propagace agroturistiky

Nedílnou součástí každého podnikání je propagace nabízených služeb. Nejrozšířenějším médiem dnešní doby je internet, kde si lze vytvořit vlastní webové stránky nebo zaplatit reklamu za zveřejnění farmy. Za poplatek lze inzerovat nabídku v cestovní kanceláři nebo v inzertních novinách. Další možností je propagační materiál, který bude k dispozici v informačních centrech daného regionu. V popisu farmy je důležitá fotografie, dále

pak detailní popis nebo mapka příjezdové trasy. Velmi významnou reklamou je doporučení od spokojených hostů (Burian a kol., 2002).

Moravec a kol. (2006) zjistili, že nejefektivněji můžeme oslovit zákazníky díky těmto formám reklamy, kdy každý má své výhody i nedostatky:

Tisková reklama

Pokrývá celonárodní trh a je značně rozšířena. Je pružná v rozloze pokrytí, zviditelňuje produkt a je operativní. Krátká životnost, přehlcenost schránek, chybějící pohyb a zvuk patří k jejím nedostatkům.

Knihy, brožury

Vydání knihy nebo brožury na dané téma je vhodnou formou propagace ve venkovské turistice. Kniha se může zabývat buď obecnějším tématem, anebo přímo určitým produktem venkovské turistiky.

Informační prospekty a další propagační materiály

Slouží k informování nejen turistů, ale i celé široké veřejnosti. Tištěný průvodce, k dispozici v informačních centrech nebo ubytovacích zařízeních, slouží k propagaci v oblasti venkovské turistiky i jako doprovodný materiál k prohlídkám návštěvnických center zaměřených na řemesla. Jednoduché tištěné materiály, rozdávané přímo v objektu návštěvnického centra, mohou posloužit rovněž k propagaci.

Obal produktu, vstupenka

Vhodně navržený obal prodáváného předmětu nebo výrobku může posloužit jako účinný nástroj propagace. Trefná je i vstupenka řešená jako pohlednice, kdy návštěvník upozorní na zajímavé místo, farmu nebo produkt.

Rádio

Operativní a zvukově přizpůsobivé medium, které vyniká vysokou poslechovostí. Krátké sdělení bez vizuální konkretizace. Posлуhač se nemusí rozhlasovému vysílání věnovat naplno, protože informace se dozví "jaksi mimochodem", neboť rozhlas je všude okolo nás.

Televize

Trh pokrývá v maximálním rozsahu, neboť využívá vizuální i zvukové stránky. Tvorba reklamního spotu je však finančně velice nákladná. Kvalitně zpracovaná reportáž vždy zaujme z důvodu poměrně velké sledovanosti.

Vnější reklama

Venkovní reklamou se myslí informační tabule a billboardy, plakáty, nápisy na dopravních prostředcích, ale také drobné reklamní předměty, trička či fasády domů apod.

Prodej místních produktů

Výrobky nebo místní produkty přispívají k propagaci. Lze si zakoupit výrobek jako dárek z cesty pro přátele a známé, a tím se o farmě dozvídají další lidé. Je možná distribuce výrobků do okolních obchodů a dalších prodejen.

Webové stránky

Bršćić et al. (2012) uvádějí, že internet je považován za marketingový kanál, ale také za obchodní platformu a především propagaci, která je nákladově efektivní. Přináší větší možnosti distribuce informací a medií na globální trh. V porovnání s tradičními reklamními médii (noviny, televize, rozhlas a ostatní tištěné materiály) má propagace na internetu mnoho výhod a nejdůležitější z nich je interaktivita se spotřebitelem. Velice důležitým faktorem je aktualizace webových stránek, kdy návštěvníci potřebují vidět změnu v obsahu, jinak postupně klesá návštěvnost zmíněných stránek. Zajímavé, ale částečně ignorované pole výzkumu v této oblasti je podpora agroturistiky na internetu. Propagace tohoto tématu na internetu je zásadní z hlediska medializace odlehých venkovských oblastí. Nevýhodou je nedostatek literatury, podporující agroturistiku jako celek, avšak tvůrci těchto webových stránek vyžadují hlubší studii této činnosti. Pomocí online nástrojů a minimálních nákladů lze vytvořit virtuální prohlídky, jež jsou velice zajímavé a lákavé pro potenciální návštěvníky. Spotřebitel, jenž je dobře informovaný, dokáže využít speciálních nabídek a snížené ceny, díky kterým může lépe poznávat region a služby, které splňují jeho potřeby.

3.4 Možnosti finančních podpor a grantů

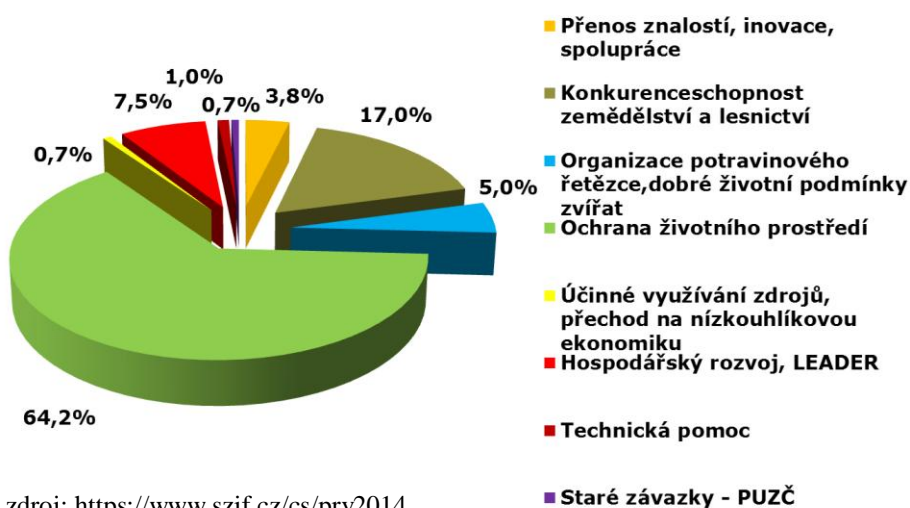
Následující možnosti byly zpracovány z internetových portálů, které se aktuálně zabývají touto problematikou. Vlastní zdroje jsou nejlepším způsobem, jak financovat podnikatelskou aktivitu, avšak tento způsob financování není nejčastější. Česká centrála cestovního ruchu každoročně vyhlašuje granty v oblasti cestovního ruchu (Burian a kol., 2002).

Rozvoj cestovního ruchu v tuzemském venkovním prostředí s důrazem na zachování původního dědictví má zajistit především dotace pro agroturistiku. Dotace až ve výši 50% z celkových způsobilých vynaložených nákladů je možné čerpat na projekt k vybudování zařízení pro agroturistiku. Dále je možnost čerpat dotace na koně a zpracování zemědělské produkce ve výši až 60% (Agroturistika dotace, 2015).

3.4.1 Program rozvoje venkova

Programový dokument pro čerpání dotací z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je Program rozvoje venkova pro programové období 2014-2020, který Evropská komise schválila. Díky tomuto programu získá české zemědělství téměř 97 miliard Kč, 63 miliard z EU a 34 miliard z rozpočtu ČR. Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura to vše je hlavním cílem tohoto programu. Další náplní je podpora diverzifikace ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. Dále bude také podporována metoda LEADER (viz. dále) (Státní zemědělský inventarizační fond, 2015).

Graf č. 1: Program rozvoje venkova

3.4.2 Operace 6.4.2 Podpora agroturistiky

Tento druh operace patří do Programu rozvoje venkova, kdy zemědělský žadatel může žádat o dotaci, kterou lze realizovat na území České republiky, s výjimkou území hl. města Prahy. Podpora se týká investice na diverzifikaci činností pro zemědělské subjekty v oblasti agroturistiky, vedoucí k zajištění diverzifikace příjmů, vytváření pracovních míst i pro nekvalifikované pracovní síly, k podpoře širšího využití zemědělských farem a využití venkovských brownfields. Realizovány musí být veškeré výdaje ve vazbě na malokapacitní ubytovací zařízení (zařízení s kapacitou nejméně 6 lůžek, maximálně však 40 lůžek).

Výše podpory na vynaložené způsobilé výdaje:

- 25 % způsobilých výdajů pro velké podniky,
 - 35 % způsobilých výdajů pro střední podniky,
 - 45 % způsobilých výdajů pro malé podniky.
- Maximální výše výdajů, ze kterých je stanovena dotace, je 10 mil. Kč na projekt.
 - Minimální výše výdajů, ze kterých je stanovena dotace, je 200 tis. Kč na projekt.

Předložením projektu (podnikatelského plánu) s vyhodnocením přínosů projektu vůči naplňování cílů opatření a Programu rozvoje venkova je podmíněna tato podpora.

Podporované jsou aktivity

- stavební obnova či nová výstavba malokapacitního ubytovacího zařízení,
- doplňující výdaje, jež jsou součástí projektu (úprava povrchů, náklady na výstavbu odstavných stání, nákup a výsadba doprovodné zeleně, nákup zařízení, vybavení, hardware, software),
- nákup reality (Podpora agroturistiky, 2015).

3.4.3 LEADER

Na základě zákona o státním rozpočtu České republiky využívá tento program prostředky ze státního rozpočtu na příslušný rok. Je určen pro místní partnerství venkovských území, která vytvářejí a realizují společné rozvojové strategie a záměry a také subjektům, které realizují konkrétní projekty. Tento program se zaměřuje především na zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví. Zlepšení organizačních schopností subjektů působících ve venkovských územích je hlavním cílem programu LEADER.

Cíle programu LEADER:

- zlepšení kvality života ve venkovských oblastech,
- posílení místního ekonomického prostředí a tvorby pracovních míst,
- zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů.

Z podpory lze realizovat investiční projekty, jako například:

- koupě zemědělských strojů,
- obnova přírodních lokalit,
- obnovení kulturních památek nebo charakteristických prvků sídel a krajiny,

- opatření nových strojů, technologie pro obnovu a údržbu přírodních lokalit nebo kulturních dědictví,
- obnovení a budování nových vhodných ploch a prostorů pro podnikání v cestovním ruchu (obchody, restaurace, kuchyně, ubytování), atd. (Ministerstvo zemědělství, 2015).

3.5 Organizace v agroturistice

Mezi nejznámější sdružení patří Svaz podnikatelů ČR, sdružení ECEAT CZ (Evropské centrum pro ekoagroturistiku) a České centrála cestovního ruchu podporující venkovskou turistiku.

3.5.1 Svaz venkovské turistiky

Podle Moravce a kol. (2007) je to dobrovolné, nepolitické profesní sdružení podnikatelů ve venkovském cestovním ruchu a dalších příznivců. Svaz je členem mezinárodní organizace svazů venkovské turistiky Eurogites (viz dále) a byl založen v roce 1997, později byl jeho název změněn na Svaz venkovské turistiky. Svou činností přispívá k ekonomickému, kulturnímu a společenskému oživení venkova, obnově jeho tradic, údržbě krajiny i ke stabilizaci osídlení.

Obrázek č. 3: Logo Svazu venkovské turistiky

zdroj: <http://www.svazvt.cz/>

Svaz venkovské turistiky

- hájí a prosazuje zájmy svých členů, venkovských podnikatelů,
- zabezpečuje zavádění do praxe a kontroluje kvalitativní standardy ubytovacích kapacit na venkově,
- certifikuje ubytování v soukromí,
- je nápomocen při rozvoji odborných schopností poskytovatelů služeb ve venkovském cestovním ruchu,

- pomáhá při propagaci ubytovacích zařízení svých členů ve spolupráci s partnery, zejména krajskými úřady, agenturou CzechTourism a destinačními managementy jednot,
- www.prazdninynavenkove.cz - je největší portál zaměřený na venkovskou turistiku v ČR, který provozuje Svaz venkovských podnikatelů,
- organizuje jarní a podzimní festival Prázdniny na venkově (Svaz venkovské turistiky, 2012).

3.5.2 ECEAT CZ - Evropské centrum pro ekoagroturistiku

Nezisková organizace, která je českým zástupcem evropského centra pro agroturistiku. Členem Svazu venkovské turistiky a od roku 1993 součástí mezinárodní sítě ECEAT INTERNATIONAL. Cílem je přispívat k udržitelnému rozvoji venkova prostřednictvím šetrné turistiky. Pořádá programy, které podporují místní obyvatele, respektují zvyky a kulturu každé oblasti a zároveň jsou vstřícné k životnímu prostředí. Organizuje pobyty na venkově či farmách po celé Evropě (Kovaříková a Placková, 2007).

3.5.3 CzechTourism - Česká centrála cestovního ruchu

Česká centrála cestovního ruchu - CzechTourism se věnuje podpoře rozvoje lidských zdrojů v oblasti venkovské turistiky a agroturistiky v turistických oblastech České republiky v rámci programu rozvoje venkovského cestovního ruchu. Na základě přímé poptávky turistických oblastí nebo podnikatelských svazů připravuje semináře, jejichž cílem je seznámit podnikatele s podmínkami, jež jsou pro úspěšné podnikání ve venkovském cestovním ruchu nezbytné. Dále umožňuje kontakt s lidmi, kteří již zkušenosti s podnikáním ve venkovské turistice mají a jsou ochotni se podělit o své zážitky. Zájemci při seminářích získají aktuální informace o finanční podpoře podnikání ve venkovském cestovním ruchu jak ze strany státu, tak ze strany EU.

Školení a vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu je v současné době program, který realizuje Centrála cestovního ruchu se zaměřením na zvyšování kvalifikační úrovně a profesní dovednosti pracovníků v cestovním ruchu v souvislosti se zaváděním high-tech, informačních a komunikačních technologií a technologií šetrných k životnímu prostředí. Nabízí nové odborné vzdělávání a příležitost pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve specifické oblasti jakou je cestovní ruch (Moravec a kol., 2007).

3.5.4 Společnost mladých agrárníků České republiky

Nepolitické dobrovolné sdružení, které hájí a zajišťuje zájmy svých členů.

Hlavním cílem tohoto sdružení je:

- vytváření a prosazování podmínek pro rozvoj a propagaci venkova a moderního zemědělského podnikání mladých lidí,
- vyjádření, reprezentace a zástup profesních a podnikatelských zájmů svých členů ve vztahu k jiným státním a nestátním subjektům v České republice i zahraničí,
- poskytnutí vzdělávací a poradenské činnosti, propagace činnosti a výrobků svých členů,
- spolupráce s jinými organizacemi, podnikateli, s orgány státní správy a jinými osobami (může vstupovat jako člen do jiných zájmových organizací) (Společnost mladých agrárníků, 2016).

3.5.5 Eurogites

Eurogites - Evropská federace venkovského turismu vyvinula hodnotící standardy kvality pro venkovské ubytování. Mezi hlavní kritéria patří vybavení okolí, služby v místě ubytování i v blízkém okolí, soukromí, zábavné programy, prostředí a bezpečnost.

Na webových stránkách Eurogites jsou podrobné normy, kdy se každá skládá z několika pravidel, které určují minimální doporučení pro domácí i mezinárodním trh. Tyto pravidla pro členy Eurogites nejsou povinná, avšak jsou zdůrazňovány jako doporučená (Sznajder et al., 2009).

3.5.6 Spolek pro obnovu venkova

Dne 1. června 1993 byl založen Spolek pro obnovu venkova, který spolupracuje s Evropskou pracovní společností pro rozvoj venkova a obnovu vesnice.

Hlavním cílem této organizace je:

- přispívat k rehabilitaci venkova,
- obnovit a prohloubit společenský a duchovní život na venkově,
- posílit hospodářské stability a prosperity venkova,
- motivace občanů žijících na venkově k dobrovolné aktivitě,
- podílet se na zdárném vývoji obce,
- podporovat vznik a činnosti místních a regionálních sdružení,
- podílet se na evropské spolupráci při obnově venkova,

- nové přístupy k řešení problémů obnovy vesnice a rozvoje venkova,
- rozvíjet a konkretizovat Program obnovy venkova.

Spolek organizuje každý měsíc pravidelná setkání členů a hostů, která jsou tematicky zaměřena na různé okruhy venkovského života a podílí se i na pořádání jiných konferencí a dalších akcí s odbornou a laickou veřejností, spolek organizuje každý měsíc (Spolek pro obnovu venkova, 2016)

3.5.7 Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR

Svazy, asociace, velké retailové a distribuční společnosti, spotřební družstva, obchodní aliance a franchisingové sítě, malé a střední firmy v oblasti obchodu, cestovního ruchu, pohostinství a služeb to vše zastupuje vrcholové, nezávislé, dobrovolné a lobbistické sdružení, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR (SOCR ČR). Spolupracuje s územními samosprávami na sociálním a hospodářském rozvoji krajů prostřednictvím krajských zastoupení. Jako zdroj odborných informací, poradenská místa k orientaci a pro nárokování podpor k podnikání z evropských, národních a regionálních programů fungují jednotlivé pobočky (Moravec a kol., 2007).

3.6 Agroturistika v zahraničí

Přínos agroturistiky pro cestovní ruch je stále poměrně skromný. Právní předpisy jsou ve všech zemích zcela odlišné (poměrně přísné ve Slovinsku a mírné v Belgii). Stále neexistuje společné porozumění venkovské turistiky na úrovni EU. Blíže k širšímu trhu má teď agroturistika díky novým komunikačním prostředkům, jako jsou webové portály a centrální registrační systémy. Atraktivita, osobní kontakt nebo jedinečnost byly opakovaně vystavovány jako hlavní výhody agroturistiky ve srovnání s jinými formami cestovního ruchu. Hlavním trumfem agroturistiky je jisté "intimní" spojení s přírodou (Slavič-Potočník et Schmitz, 2013).

V zahraničí se rozlišují tři hlavní typy agroturistiky (Králíková, 2008):

1. labužnická nebo gastronomická
2. s poskytováním ubytování
3. skandinávský typ

- labužnická nebo gastronomická turistika - na předním místě je přímý odběr regionálních specialit vlastními hosty, stálými odběrateli a restauracemi. Zpracování vlastních produktů může, ale také nemusí být spojeno s agroturistikou.
- turistika s poskytováním ubytování - za účelem získání vedlejšího příjmu farmář neposkytuje pouze nocleh, ale i další služby uspokojující návštěvníka.
- skandinávský typ - hlavní důraz je kladen na pronajímání, buď s poskytnutím služeb, nebo bez nich.

3.6.1 Polsko

Tradice venkovské turistiky v Polsku sahá až do 19. století. Součástí národní politiky země od roku 1990 bylo přizpůsobování se změnám vyplývajícím z ekonomické restrukturalizace na podporu venkovských rodin. Autentické životní styly s tradičním zemědělstvím, bohaté a čisté životní prostředí a vysoká kvalita potravin a pohostinství patří mezi nejvýznamnější zdroje identifikované jako přínosné pro rozvoj polské venkovské turistiky. Odhaduje se, že 65 % z Polska splňuje kritéria pro rozvoj venkovské turistiky. První příručka o venkovském turismu byla vydána v roce 1937, pro poučení o ubytování, stravování a doprovodných službách. Venkovská turistika se po roce 1990 opět protlačovala na povrch skrze agroturistiku. Je na vysoké úrovni, protože nabízí kvalitní ubytování, stravování a služby. Vláda a místní úřady vidí agroturistiku jako důležitý faktor pro udržitelný rozvoj cestovního ruchu do budoucnosti, ačkoliv nyní má jen malý podíl na polském trhu cestovního ruchu. Strategie rozvoje v oblasti cestovního ruchu počítá s dlouhodobými cíly ochrany životního prostředí. Pověst čisté a relativně "panenské" země chce vláda zavést v kontrastu s negativním obrazem, způsobeným předchozí průmyslovou intenzifikací. Tradiční folklór a řemesla jsou hlavní atrakcí venkovského cestovního ruchu. Najdeme zde různé formy ubytování od karavanů až po zámečky, ale největší počet obsazených lůžek najdeme na statku, což je pro venkovskou turistiku typické. Nezisková a nevládní organizace ECEAT-Polsko, byla vytvořena na podporu ekologické turistiky tradičních farem a jejím cílem je snaha o zachování kulturní a přírodní krajiny a "tradičního" způsobu života ve venkovských komunitách a současně podpora růstu ekologického zemědělství a ochrany přírody (Roberts et al., 2001).

3.6.2 Rakousko

Moravec a kol. (2007) udávají, že zhruba 8,7 % hrubého domácího produktu zaujímá v národním hospodářství Rakouska cestovní ruch. Marketingové uspořádání "Österreich Werbung" a "Austria Info" jsou turistické organizace s celorakouskou působností. Jsou financovány z veřejných fondů a příjmů z marketingových aktivit. Mezinárodní organizace zvaná CIPRA se orientuje na ochranu alpské přírody, pořádá vzdělávací semináře, usiluje o zachování unikátnosti této přírody a podporuje aktivity směřující k udržitelnému rozvoji alpského regionu. Rakouská regionální sdružení, propagující jednotlivé regiony jako turistické destinace, mají velmi silné postavení, co se týká regionálního turismu. Autentická nabídka, která zvýrazní unikátnost nabídky a ozvláštňuje region, tyto venkovské oblasti potřebují pro svůj turistický rozvoj. "Motory" této nabídky mohou být tematické stezky, národní parky a přírodní parky.

"Dovolená na statku" je program, kterého se mohou farmáři v Rakousku účastnit a pronajímat pokoje nebo apartmány turistům. Je to modelový koncept rozšířený v Evropě postavený na spolupráci mezi zemědělstvím a cestovním ruchem. Moravec a kol. (2007) se domnívají, že napomáhá uchovávat regionální dědictví i zemědělské tradice a stejně tak i místní dialekt. Dovolená na statku tvoří příležitost získat další příjem z cestovního ruchu a možnost stát se významnou turistickou destinací. Dalším z klíčových aktivit turistického průmyslu je stravování. Fungující místní restaurace by do své nabídky měly zahrnout regionální produkty. Turisty velmi oblíbený je též přímý prodej místních výrobků.

3.6.3 Rumunsko

Zažít Rumunsko z venkovského pohledu je skvělým způsobem, jak poznat moderní a zároveň nedotčenou přírodu. Zachovalé tradice, tradiční kostely, zelené lesy a alpské louky naplněné zvuky cinkání ovčích zvonků v létě se staly nezapomenutelnými pro tuto zemi. Zde venkovská turistika nabízí způsob prožití neobvyklých prázdnin, díky vřelému chování místních obyvatel, pohostinnosti a nekonečné škály aktivit. Projížďky na koních nebo v kočáře, tradiční umění malby na sklo či večery plné folklorní zábavy nabízí tato panenská příroda (Agrotourism in Romania, 2015). Většina venkovských rodin jsou stále ještě původní obyvatelé, a ti žijí přirozeně venkovským stylem života, avšak příliv zahraničních turistů vyžaduje poskytování produktů a služeb, které podpoří venkovskou turistiku (Roberts et al., 2001).

3.6.4 Řecko

Nedotčenou přírodu a krásné prostředí, spojené s ukázkami tradičního života nabízí agroturistika v Řecku. Koncept agroturistiky nabízí ubytování v penzionech, které jsou součástí farmy. Možností je práce na farmě za byt a stravu, jinde není pomoc nutná, ale je vítána. Dále je možno se seznámit s ekologickým zemědělstvím, s pěstováním a zpracováním oliv či odpočívat a relaxovat na venkově (Špelinová, 2007).

Agroturistika ve venkovských oblastech se týká aktivit, jež mají za cíl dosáhnout dostatečné zaměstnanosti a příjmů pro zemědělce provozující tuto činnost. Následující možnosti tvoří sektor agroturistiky, jež je podporován ministerstvem zemědělství:

- Byty nebo pokoje k pronájmu,
- rodinné restaurace nabízející tradiční lokální produkty,
- sportoviště,
- rekreační parky nacházející se v přírodních regionech,
- kulturní programy,
- workshopy zaměřené na umění a místní produkty.

Možnost odborných seminářů pro rodiny má za cíl zvýšení standardu kvality služeb v cestovního ruchu. Návštěvník má možnost si vyzkoušet domácí produkty, které si může zakoupit, dále je možnost se podílet na sklizni, denních činnostech na farmě či se zapojit do místních kulturních akcí, kde se dozví více o tradičních zvycích, hudbě a kultuře daného regionu (Roberts et al., 2001).

3.6.5 Chorvatsko

Agroturistika je známá především ve středisku Istriie, okouzující horská městečka ustoupila venkovské přestavbě v kamenné chaty. Ubytování je nabízeno ve formě rustikálních hotelů nebo na statku, kde je možnost využití místní kuchyně s tradičními produkty (Stewart, 2006). Vývoj agroturistiky zažila již v devadesátých letech minulého století, kdy měla z důvodu rozvoje venkovských oblastí finanční a marketingovou podporu a za posledních pět let je zjevný její vývoj i v oblastech chorvatského vnitrozemí. Agroturistické pobyty jsou nabízeny na Istrii, Slavonii, ve středním Chorvatsku, v horských oblastech, ale i na jaderském pobřeží (Hrvatska, 2014).

3.7 Středočeský kraj

Uprostřed Čech leží Středočeský kraj. Rozlohou, počtem obcí i obyvatel to je největší kraj České republiky. Zabírá téměř 14% území ČR s rozlohou (11 015 km²) a je přibližně dvakrát větší než je typická rozloha kraje v České republice. Sousedí téměř se všemi českými kraji, kromě Karlovarského a moravských krajů a zcela obklopuje hlavní město Prahu (Český statistický úřad, 2016).

Tabulka č. 1: Středočeský kraj

Administrativní centrum	Praha (de iure bez centra)
Rozloha [km²]	11 015
Počet obyvatel	1 315 299
Hustota zalidnění [obyv. km⁻²]	119,4
Největší obec	Petrovice u Karvinné (5636 obyv.)
Nejmenší obec	Vysoká Lhota (17 obyv.)
Počet obcí	1 145
Podíl nezaměstnaných osob (na obyvatelstvu ve věku 15-64 let)	5,54 %

zdroj: ČSÚ (2015)

Je to velmi rozmanitý region, jehož přírodní podmínky a z nich vycházející hospodářské možnosti utvářejí stav životního prostředí kraje. Hlavním znakem je nepřiliš členitý reliéf. Brdská vrchovina tvoří jih a jihozápad kraje (Tok 865 m n. m.), Benešovská,

Obrázek č. 4: Mapa Středočeského kraje

zdroj: www.cenia.cz

Českomoravská a Vlašimská pahorkatina, dále pak oblast Polabí, které se nachází na severu. Středočeský kraj náleží do Povodí Labe a jeho přítoků a odvodňován je do Severního moře. Mírně teplé klimatické oblasti jsou pro tento kraj charakteristické, jen Brdská vrchovina má chladnější klima (Koblížková, 2014).

Toušek a kol. (2005) uvádějí, že v chráněných krajinných oblastech jsou zahrnuty nejcennější části přírody středních Čech. Typické skalní pokličky a hluboké kaňony v reliéfu pískovcového skalního města jsou charakteristické pro chráněnou krajinnou oblast (CHKO) Kokořínsko, které se nachází na severní části kraje. Nacházejí se tady mezinárodně významné mokřady, které jsou na dně hlubokých kaňonů. Rozsáhlé komplexy původních hercynských smíšených lesů a krajina, jež je málo porušená člověkem, tou je CHKO Křivoklátsko, jedna z šesti českých biosférických rezervací organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO). Veřejnosti přístupné Koněpruské jeskyně, ale i půvabné opuštěné vápencové lomy se nachází v CHKO Český kras. Kopec Blaník opředený bájí o rytířích najdeme v plošně nejmenším CHKO Blaník. Typická pískovcová skalní města zasahují částečně na severovýchod kraje, kde se nachází CHKO Český ráj.

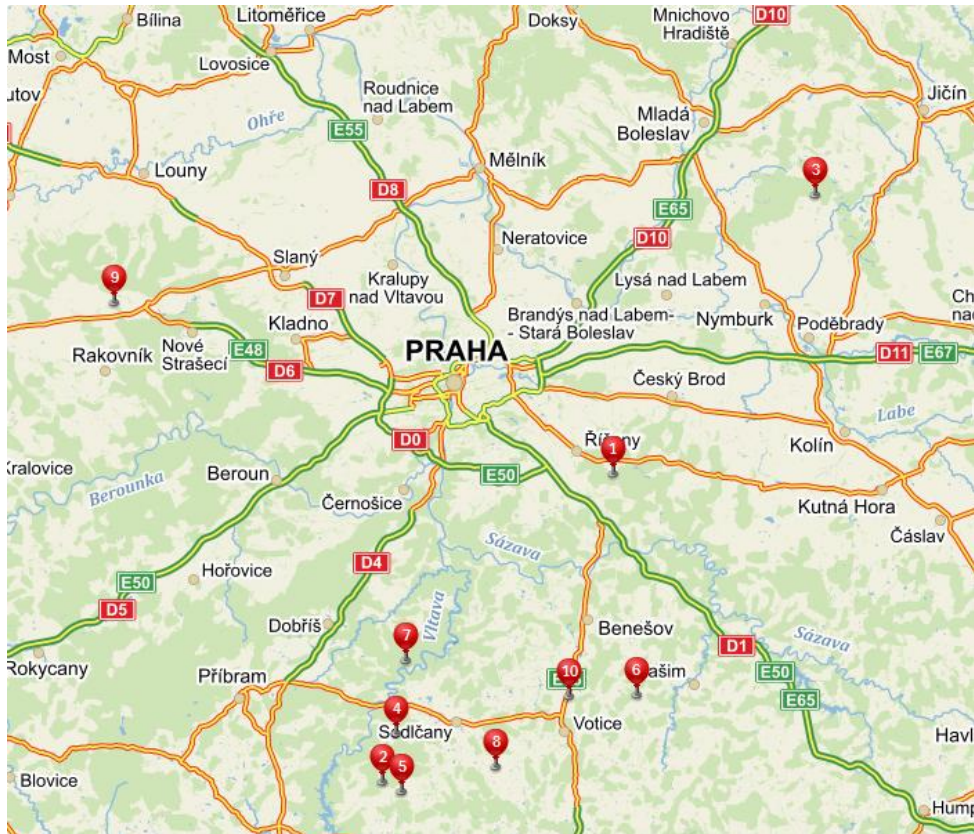
3.7.1 Členění kraje

Středočeský kraj utváří nomenklaturu územních statistických jednotek (NUTS2), je územně samosprávnou jednotkou a zároveň i regionem soudržnosti EU. Administrativně se třídí do 26 územně samosprávních celků - obce s rozšířenou působností. Na tu byla pře delegována většina kompetencí, které dříve provozovaly okresní úřady. Středočeský kraj má 55 obcí s rozšířenou působností. Z územního hlediska je kraj dělen na 12 okresů. Těmito okresy jsou: Mělník, Mladá Boleslav, Praha-východ, Nymburk, Kolín, Kutná Hora, Benešov, Praha-západ, Příbram, Beroun, Rakovník, Kladno (Středočeský kraj, 2016).

3.8 Vybrané farmy ve Středočeském kraji

Střední Čechy jsou turistickou oblastí, jež překypuje půvabnou přírodou a mezi několika většími městy i širokým, malebným venkovským zázemím. Nalezneme zde pestré krajiny Brd, Českého krasu (CHKO), lesy Posázaví, kaňon Vltavy, malebné Kokořínsko (CHKO), rovinaté Nymbursko i doposud málo pověstné a intenzivně venkovské Sedlčansko a Petrovicko. V kraji se nachází i mimořádně výjimečné množství hradů a zámků, ale najdeme tu také památky

Obrázek č. 5: Mapa agrofarem ve Středočeském kraji

zdroj: www.mapy.cz

1. Dolton Ranch - Statek Svojetice
2. Farma Čapí letka
3. Biofarma Košík
4. Farma Kunclův mlýn
5. Jakubova tvrz - Kuníček
6. Polosamota Buchov
7. Statek Adámek
8. Strnadovský mlýn
9. Šváchův dvůr u Červeného potoka
10. Čapí hnízdo

industriální architektury (důl Mayrau aj.) a lidovou architekturu (roubená stavení brdských vsí, skanzeny v Přerově nad Labem a Kouřimi aj.). Pyšnit se může také Muzeem českého venkova v zámku Kačina, skanzen, kde se vyrábělo dřevěné uhlí ve Lhotě nebo Muzeum másla v Máslovicích. Nabídka agroturistiky je také velice rozmanitá (Dudák a Pavelka, 2012).

Následující informace ohledně farem provozujících agroturistiku jsou z převážné většiny vyhledané z internetových stránek, kde mají tyto farmy svoji aktuální nabídku.

3.8.1 Dolton Ranch- Statek Svojetice

V blízkosti jevanských rybníků a národní přírodní rezervace Voděradské bučiny, na východ od Prahy, se nachází ves jménem Svojetice. Dolton Ranch je umístěn přímo na návsi ve Svojeticích, které spadají do mikroregionu Ladův kraj, který je možno zdat po širokých cyklostezkách vhodných pro celé rodiny (Dudák a Pavelka ,2012).

Obrázek č. 6: logo Dolton Ranche

zdroj: <http://www2.jezdectvi.cz/upload/adresy/doltonranch.gif>

Dolton Ranch poskytuje ubytování, restauraci se zahrádkou, zvířata, koutek pro děti, solnou jeskyni, vinný sklípek s krbem, ustájení koní. Restaurace pensionu se dělí na 2 části, horní část je ve stylu dobové místnosti s barem a krbovými kamny a z prosklené spodní části je možné vidět zahradu. Pod stoletou lípou se nachází restaurace se zvířaty (O nás, 2016).

Ubytování a stravování

- Moderně zařízené pokoje se dvěma či šesti lůžky, s výbavou pro děti, vlastním sociálním zařízením, TV a varnou konvicí, společenská místnost k dispozici, Wi-Fi připojení, psi vítáni,
- dobová restaurace se zahradou, která se nachází pod stoletou lípou, je pro hosty otevřena o víkendech, ve všední dny jsou dostupné pouze snídaně.

Zvířata na farmě

- Koně, slepice, králíci, kachny indiští běžci, kamerunské kozy.

Zájmové body v okolí

Rozsáhlá národní přírodní rezervace Voděradské bučiny, s příměsí staletých dubů, se rozprostírá na území obce Černé Voděrady a dvou dalších obcí. Ochraňují se zde rozsáhlé bukové lesy (zčásti i bezzásahově) a suťová pole se skalními moři a pseudokary. Chráněnou oblastí vedou turistické trasy a cyklotrasa, ale i naučná stezka s devíti zajímavostmi. Tento prostor je ideální pro dlouhé procházky a v zimě pro běžky. Za prohlídku stojí proslulá

ondřejovská hvězdárna založená roku 1898, jejíž historická část byla pozměněna v muzeum. V areálu se též nachází park se vzácnými dřevinami (Dudák a Pavelka, 2012).

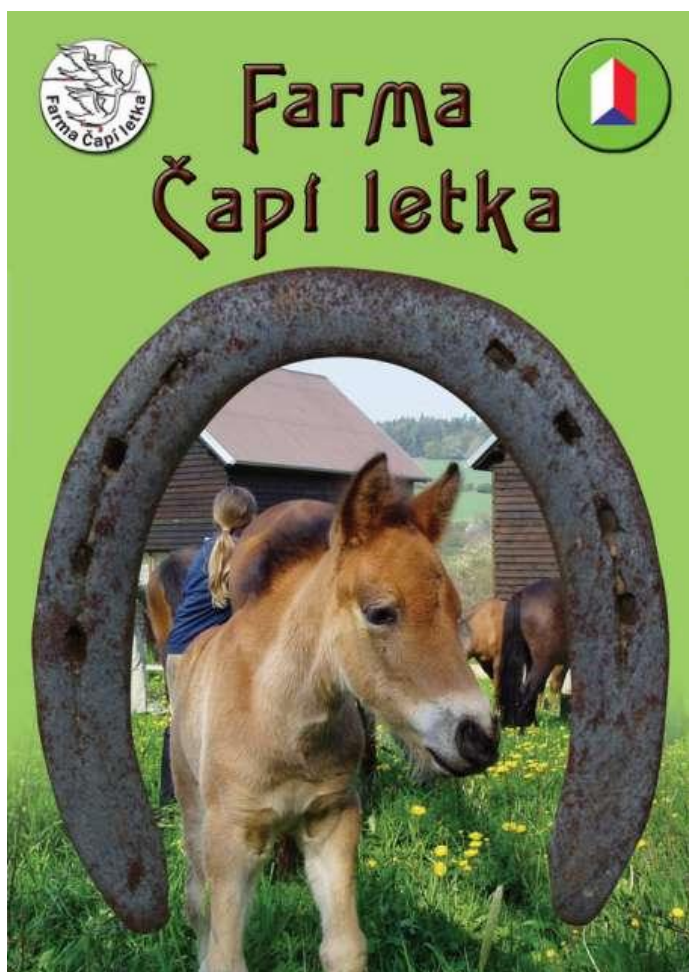
Webové stránky: <http://www.stateksvojetice.cz/>

3.8.2 Farma Čapí letka

Dudák a Pavelka (2012) udávají, že nedaleko Petrovic je malá ves Mokřice, ležící osm kilometrů východně od vodní nádrže Orlik ve Středočeské pahorkatině, ve které se nachází půvabná rodinná farma Čapí letka, která se zabývá agroturistikou.

Tábořiště o rozloze 3 ha vlastní Čapí letka, která ho postavila v roce 2003 v souladu s přísnými hygienickými normami. Farma se zabývá chovem huculských koní, koz a bernských salašnických psů a poskytuje ubytování v dřevem obložených domcích nebo stanech. Čapí letka se věnuje po celý rok agroturistice a dětem, organizuje různé výjezdy a akce pro děti, rodiny i skupiny, pořádá letní tábory (Kdo je Čapí letka?, 2016).

Obrázek č. 8: Farma Čapí letka

zdroj: <http://www.hotelia.cz/en/ekologicka-farma-capi-letka>

Ubytování a stravování

- Dřevem obložené dva dvoupatrové zděné domky s vlastním sociálním zařízením a venkovní terasou,
- mobilhaus se samostatnou ložnicí, dětským pokojem s palandou, obývací místností (s rozkládací pohovkou), jídelním koutem, kuchyní a sociálním zařízením,
- dvě dvoulůžka nacházející se v obytném sudu,
- stany s podsadami se společným sociálním zařízením,
- strava formou plné penze, polopenze, snídaně,
- možnost koupi produktů z farmy,
- grilování po dohodě,
- občerstvení U sličné šenkýřky.

Zvířata na farmě

- Huculští koně, kozy, bernští salašníčtí psi, oslíci, telata, prasata, králíci, morčata, kočky, slepice, perličky, kachny, husy.

Zájmové body v okolí

Nejstarší zachovaný roubený vodní mlýn v Čechách stojí v Bláhově Lhotě. Roubená část je datována do roku 1798, avšak samostatný mlýn je mnohem starší. Zájemci o lidovou kulturu můžou využít tři kilometry vzdálený skanzen ve Vysokém Chlumci (Dudák a Pavelka, 2012).

Webové stránky: <http://www.capiletka.cz/>

3.8.3 Biofarma Košík

Domov mnoha zvířat a malé slovenské komunity, nalezneme 70 km od Prahy. Krajina v okolí Košíku představuje ideální podmínky pro ekologické hospodářství. Na okraji lesa se rozkládají louky, pastviny, pole a sady. Pole o rozloze 130 ha představuje půdu pro sadbu brambor a obilovin, v sadech roste ovoce a na záhoncích a menších polích bylinky a zelenina. Hlavním lákadlem na této farmě je chov romanovských ovcí. Přestože toto plemeno není typicky mléčným ani masným plemenem, bačové dojí ovce 2x denně a podle staré tradice připravují chutný sýr. Maso romanovských ovcí je libové a má jemnou chuť, která z velké části připomíná zvěřinu než skopové maso. To lze ochutnat v malé restauraci, která nabízí slovenská jídla ze salaše (Biofarma Košík, 2009).

Obrázek č. 9: Romanovské ovce

zdroj: <http://www.farmakosik.cz/cz/galerie/?zobraz=zvirata>

Ubytování a stravování

- Rekonstruovaná chaloupka s trojlůžkovým a dvojlůžkovým pokojem se sociálním zařízením,
- k dispozici je společenská místnost s knihovnou, společenskými hrami, televizor a DVD přehrávač.

Zvířata na farmě

- Prasata, slepice, husy, kachny, perličky, králíci, kůň, göttingenská prasátka, osel, divočák, lišky.

Obrázek č. 10: Národní značení loga pro ekologické zemědělství

Obrázek č. 11: Evropské značení loga pro ekologické zemědělství

zdroj: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/loga-a-znaceni/>

Ostrůvek slovenských výrobků ve Středních Čechách, farma Košík, získala povolení v roce 2009 označovat své výrobky logem " PRODUKT EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ"

Zajímavosti v okolí

Nachází se tady Jabkenická obora, která je oázou poklidné přírody, byla založena v roce 1804, v níž byli chováni jeleni, daňci a černá zvěř, ale také exotická zvířata (divoký krocan, pštros emu, indický jelen aj.). V současné době se v oboře, v níž převažují lesy se starým dubovým porostem, chovají daňci. Smetanova procházka, která vede lesem a kolem několika rybníků svádí k vycházkové cestě. Další zajímavostí je barokní myslivna s expozicí, upozorňující na pobyt Bedřicha Smetany, skladatele, kterého inspirovalo malebné okolí a hluboké lesy (Dudák a Pavelka, 2012).

Webové stránky: <http://www.farmakosik.cz/cz/>

3.8.4 Farma Kunclův mlýn

Dudák a Pavelka (2012) uvádějí, že Kanclův mlýn je typický statek, který kdysi bohatě zdobil českou krajinu. Nachází se v údolí potoka Brzina, uprostřed lesů, luk a polí v mírně zvlněné krajině Sedlčanska a středního Povltaví. Nejen les náleží k rybníku, ale také 80 hektarů zemědělských pozemků, které jsou využívány k chovu koní a masného skotu. Mimo jiné je zde stále v provozu Francisova turbína na výrobu elektřiny. Mlýn spotřebovává energii z vody původním způsobem, tedy díky vodnímu kolu, které pohání rekonstruovanou jednorámovou pilu z osmdesátých let 19. století

Vodní kolo, o průměru 3,5 m a výkonu 7 koňských sil na svrchní vodu, které pomáhá k pohonu pily, bylo opraveno v roce 1998. Ve starších mapách byl tento mlýn nazýván jako mlýn Šourkův. Nejstarší dochovaná zmínka o mlýně je z roku 1736.

Farma hospodaří v ekologickém režimu, status ekologického hospodářství získala v roce 2004. Soustředí se také hlavně na obnovitelné zdroje energie, a proto topí výhradně dřevem. Kunclův mlýn vyhovuje přísným kritériím Evropského centra pro ekoagroturistiku, díky výrobě energie z obnovitelných zdrojů a šetrným hospodařením s půdou a v krajině.

Pro svoji jedinečnost byla též farma využívána také filmaři. Mezi jejich výsadní specialitu patří produkt ekologického zemědělství - *Vyzrálé BIO hovězí maso*.

zdroj: <http://www.vyzralehovezimaso.cz/>

zdroj: <http://www.vyzralehovezimaso.cz/>

Ubytování a stravování

- Dva apartmány se sociálním zařízením, každý má dva dvoulůžkové pokoje s možností přistýlky,
- stravování vlastní, nejbližší restaurace se nachází v Brzině.

Zvířata na farmě

- Koně, skot (Aberdeen Angus), kamerunské ovce, králíci, slepice, kachny, pávi.

Zájmové body v okolí

Mezi zajímavosti v okolí patří hrad Kamýk nad Vltavou, který se v písemných pramenech vyskytuje již od roku 1186. Od roku 1569 je Kamýk uváděn jako zpustlý. Dále se zde nachází středisková obec v jihovýchodní části okresu Příbram, Vysoký Chlumeč. Nalezneme tu na vysokém kopci veřejnosti nepřístupný zámek. Jako poslední zajímavost stojí za zmínku národní přírodní rezervace Drbákov - Albertovy skály, která byla založena roku 1933. CHKO Blaník spravuje toto území, z důvodu výskytu silně ohroženého tisu červeného, společenstev skalnatých úbočí v údolí Vltavy ve Středním Povltaví. Mezi nejvýznamnější druhy rostlin v této rezervaci patří chrpa Triumfettiho, koniklec luční načernalý či bělozářka liliovitá a bělozářka větvitá. Drbákov je hnízdištěm pro krahujce, výra a další dravce, vyskytuje se tady užovka hladká či ještěrka zelená (O nás, 2011).

Gorgoňová (2015) publikovala, že v pořadí 14. ročník prestižní soutěže, která si za dobu svého působení získala velkou oblibu, probíhal v roce 2015, který OSN udělila zemědělské půdě a jejímu významu. Kunclův mlýn v Brzině na Sedlčansku, se stal vítězem soutěže Farma roku 2015.

Webové stránky: <http://www.kuncluvmlyn.cz/cz/uvod.html>

Obrázek č. 14: Farma Kunclův mlýn

zdroj: <http://www.kuncluvmlyn.cz/cz/uvod.html>

3.8.5 Jakubova tvrz – Kuniček

"Kraj kamenů" neboli romantická pahorkatina Petrovicka, tady se rozprostírá malá, tichá vesnička Kuniček. Návštěvníci tu mohou poznat pestrost krajiny, panoramatické výhledy do údolí, vrchy, rybníky, vápencové krasy, vesničky s kapličkami a roubenkami i okouzující městečko Petrovice. Penzion je patrové kamenné stavení, staré přes 300 let, tyčící se na základech středověké tvrze Jakuba z Kunička a je šetrně restaurován a zařízen. Nenachází se zde moderní apartmány, ale pohodlné a prostorné selské světnice (obývací ložnice). Dům je spojen s velkou přírodní zahradou, kde děti získávají základní ekologické návyky (Úvod, 2015).

Aktivitty

- Velká zahrada s léčivými bylinami a kořením,
- potůček, studánka, mokřad a rybník hodící se na koupání,
- přírodní ohniště,
- pískoviště, houpačky, dětský kriket, šplhadla,
- houbaření a rybaření,
- úschova kol.

Ubytování a stravování

- Obytné ložnice ve stylu selských světnic,
- stravování - polopenze či snídaně, grilování,
- zdarma ovoce i zelenina z biofarmy,
- v Petrovicích restaurace a kavárna (Dudák a Pavelka, 2012).

Zájmové body v okolí

- Pronájem malé jachty na Orlické přehradě,
- návštěva místní krasové jeskyně,
- zážitkový park Zeměráj,
- skanzen ve Vysokém Chlumci (Úvod, 2015).

Webová stránka: <http://www.kunicek.cz/ubytovani/index.php?str=uvod>

3.8.6 Polosamota Buchov

Na dohled od bájně hory Blaník, uprostřed polí a lesů, v Kraji blanických rytířů, mezi Benešovem a Vlašimí, se v osadě Buchov nachází stylová usedlost, stará asi 200 let, která byla v letech 2003 až 2008 zrekonstruována. Hospodářství na principu agroturistiky, je součástí této usedlosti. Polosamota Buchov je realizována v rámci ekologicky šetrného cestovního ruchu. Také zde byly uskutečňovány rozvojové projekty (Ubytování, 2016).

Aktivity

- Vyjíždka na oslíkovi,
- zahrada s rybníkem, ohniště, zahradní gril,
- dětské prolézačky.

Ubytování a stravování:

- Rekonstruovaná „stodola“ a „domeček“,
- ve „stodole“ pro 6 - 10 osob se nachází, obývací pokoj s krbem a kuchyňským koutem, dvě toalety, dvoulůžkové ložnice,
- v „domečku“ pro 4 - 6 osob, v patře dva dvoulůžkové pokoje, v přízemí koupelna s WC.

Zvířata na farmě:

- Ovce plemene Suffolk, kozy, králíci, kachny (indičtí běžci), kočky, oslík.

Zájmové body v okolí:

Možností je návštěva zámecké zahrady ve Vlašimí. V poslední čtvrtině 18. století vznikl na místě starší obory přírodněkrajinařský park s řadou romantických staveb a zákoutí.

Dodnes je považován za jeden z nejkrásnějších parků u nás, vedou zde dvě zážitkové cesty (Dudák a Pavelka, 2012).

Ekologické zajímavosti:

Polosamota Buchov cítí zodpovědnost vůči životnímu prostředí a usiluje o minimalizaci negativních dopadů své činnosti, do které se pokouší také zapojit hosty, pomocí těchto bodů:

- *třídí odpady,*
- *používají ekologické úklidové prostředky,*
- *využívají "zelenou energii",*
- *vytápí objekt z obnovitelných zdrojů - výhradně dřevem,*
- *ve všech lampách používají žárovky s elektrickým předřadníkem,*
- *doporučují nákupy v místním venkovském obchodě,*
- *prostory pro ubytování jsou nekuřácké.*

V rámci ekologicky šetrného cestovního ruchu je provozováno ubytování a dosáhlo ekologické certifikace (Ekologie, 2016).

3.8.7 Statek Adámek

Statek Adámek nalezneme v malé vesničce Čelina ve Středních Čechách, přibližně 45km jižně od Prahy. Kopcovitá, hustě zalesněná krajina středního Povltaví a možnost návštěvy slapské přehrady láká k návštěvě tohoto statku. První zmínky o tomto místě se datují do roku 1336, v roce 1993 byl statek s polnostmi, lesy, kaplí a zámečkem vrácen v restituci potomkům původních majitelů. V areálu kulturní památky je umístěno ubytování, kde mohou hosté využívat uzavřené prostranství před apartmány, rozsáhlý park s kaplí sv. Jana Nepomuckého a také mohou přihlídnout k hospodaření na statku. Hlavní aktivita na tomto statku je chov krav (Aberdeen Angus) bez tržní produkce mléka, chov ovce vřesové, kozy domácí a drobného hospodářského zvířectva. Vyrábí a prodávají seno a siláž a v rámci rostlinné výroby pěstují krmné plodiny (oves, pšenice, triticales). Co se zemědělského hospodaření týká, hospodaří nyní se 120 ha orné půdy, 145 ha luk a pastvin a 150ha lesa.

Zvířata na farmě:

- Masný skot (Aberdeen Angus), ovce vřesové, koně, kozy, králíci, slepice, psi a kočky (Domů, 2014).

Ubytování a stravování:

- Tři stylové apartmány,
- apartmán Pivovar zde se nachází ložnice se dvěma postelemi a dvoulůžkem,
- apartmán Pleskot v přízemí bývalé ubytovny zaměstnanců velkostatku, v prvním pokoji se nachází manželské dvoulůžko a palanda a ve druhém pokoji manželské dvoulůžko a postel,
- apartmán Hermína s manželským dvoulůžkem a rozkládací přistýlkou,
- stravování vlastní.

Zájmové body v okolí:

Velkolepý čtyřpodlažní barokní špýchar se tyčí ve vsi Prostřední Lhota, který náležel ke zdejšímu statku křížovníků s červenou hvězdou. Expozice s názvem "Ze života venkovského obyvatelstva středního Povltaví" je odtajněna v jeho interiéru. Nalezneme tu řadu dobových exponátů od vybavení venkovských interiérů až po zemědělské stroje a pomůcky i náčiní podomácké a řemeslné výroby. V blízkosti Nového Knína se nachází Muzeum zlata s exponáty připomínajícími těžbu kovu (Dudák a Pavelka, 2012).

3.8.8 Strnadovský mlýn

V kraji zvaném Český Merán, se rozkládá bývalý dvůr, dnes polosamota Vršovice a jižně od ní, se rozprostírá o samotě malebný Strnadovský mlýn. Ten objevil Tomáš Kocman, který se naplno začal věnovat hospodaření a rekonstrukci mlýna včetně části technického vybavení. Brzy se rozhýbala Francisova turbína a na rok 2013 byl plánovaný rozjezd zrekonstruovaného katru.

Možné aktivity:

- Lekce jízdy na koni po okolí,
- návštěva farmy pro děti i dospělé,
- dětské hřiště,
- kulturní a společenské akce pořádané ve Staré mlýnici,
- výuková místnost sloužící k seminářům a školením,

- možnost ochutnávek produktů farmy, zvláště z jehněčího a vepřového masa, ryb z výlovu, zeleniny, ovoce, bylinky a produkty z ovoce.

Zvířata na farmě:

- Koně, ovce, kozy, čuníci plemene minesota, domácí prasata, husy, psi, kočky a ryby.

Zájmové body v okolí:

Atraktivní zážitek nabízí návštěva romanticky upraveného zámku Vrchotovy Janovice. V okouzlujícím zámku, s malým trojúhelným nádvořím, je možnost prohlídky zajímavých expozic. Můžeme zde také spatřit více než dvě stovky let starý, půvabný, rozlehlý, krajinářský park (Dudák a Pavelka, 2012)

3.8.9 Šváchův dvůr u Červeného potoka

První zmínka o tomto původně rodinném stavení, se datuje k roku 1638. Původní prvky Art deco byly zachovány a ohleduplně spojeny s moderním interiérem. Poskytují pohodlné a komfortní ubytování na působivém místě v pěti samostatných apartmánech s kapacitou 20 lůžek. Možností je i ubytování domácího mazlíčka. Lze zvolit formu pasivního odpočinku k procházkám v blízkém okolí pastvin biofarmy či jen nečinně ležet v trávě anebo se formou aktivní turistiky zabývat poznáváním překrásného okolí. Zajímavé tipy na výlet po okolí přináší návštěva nedalekého opukového lomu, Kounovské kamenné řady, hrad Džbán, železniční muzeum Lužná a další. Oblíbenou aktivitou je houbaření a možností je také ochutnávka čerstvého koziho mléka. Penzion se nachází v obci Hředle, který je zásluhou nedalekého opukového lomu centrem jedinečné opukové architektury. Příkladem jsou honosné statky, postavené z nepravidelných opukových kvádrů. Neopakovatelný vzhled těmto domům přidává, když se jejich fasáda neomítne a tím vynikne krása kamene. Specifická opuková architektura svým působivým ztvárněním nemá v Českých zemích obdoby a estetický působí jako krásné stavby ze středomoří (Šváchův dvůr - relaxace v přírodě nedaleko Prahy, 2015).

Ubytování a stravování:

- V šesti apartmánech (celková kapacita 22 lůžek),
- Snídaně v saloncích, další stravování podle dohody.

Zvířata na farmě:

- Koně, skot, kozy, ovce, slepice, psi.

Zájmové body v okolí:

Nedaleko kostela Všech svatých nalezneme v Hředlích venkovské muzeum, kde jsou k vidění staré zemědělské nástroje, staré chmelové známky, exponáty ze zdejších důlních šachet, myslivosti, hasičů a také starý věžní hodinový stroj. Doposud otevřenou záhadu tvoří Kounovské kamenné řady - 14 nedokončených rovnoběžných řad, uspořádaných z více než dvou tisíc neopracovaných křemencových balvanů (Dudák a Pavelka, 2012).

3.8.10 Čapí hnízdo

Ideální místo pro trávení volného času jednotlivců i rodin je nově otevřený unikátní resort, který se nachází 50 km jihovýchodně od Prahy mezi Benešovem a Olbramovicemi. Nadstandardní ubytování, jedinečná kuchyně a celá řada relaxačních, sportovních a agroturistických aktivit, to vše nabízí Čapí hnízdo. Hlavní dominantu vytváří moderní jízdárna, která svým vzhledem připomíná čapí hnízdo. Čápi, kteří zde hnízdí od roku 1926, se sem každý rok z Afriky vrací. Tento resort byl nominován na titul Stavba roku 2010 a v roce 2011 se dostal do žebříčku Světového festivalu architektury v Barceloně. Součástí areálu je Ekocentrum, jež zajišťuje průvodcovství a ekologickou výchovu školám, veřejnosti i hotelovým hostům. Nalezneme zde také naučnou stezku procházející různými biotopy a expozicemi hospodářských zvířat i volně žijících živočichů a také malou zoo Labyrint. Čapí hnízdo je vsazeno do "typicky české" krajiny. Kouzelný dojem vyvolává pohled na pastviny, louky a lesy tyčící se na obzoru. Na území přírodního parku Džbány - Žebrák lze spatřit chráněného čápa, ledňáčka říčního, rosničku zelenou a také vydru říční. V podhorském charakteru této krajiny jsou rozsáhlé lesní plochy a louky s remízky a rybníky.

Ubytování a stravování:

- K dispozici 31 komfortně zařízených dvoulůžkových pokojů s terasou či balkonem,
- snídaně a všechny nadstandardní služby i aktivity jsou zahrnuty v ceně pokoje.

Zvířata na farmě:

- Mnoho druhů ušlechtilých plemen koní, skotu, ovcí, koz, ale třeba i lamy či králičí plemena.

Zájmové body v okolí:

V blízkém okolí se nachází honosné sídlo rakouského arcivévody, zámek Konopiště a sídlo jednoho z nejvýznamnějších českých šlechticů, hrad Český Šternberk. Poblíž ležící přírodní rezervace Podhrázský rybník tvoří důležitou zastávku tažných vodních ptáků (O Čapím hnízdě, 2016).

Obrázek č. 15 a 16: Čapí hnízdo

zdroj: <http://www.capihnizdo.cz/cz/o-capim-hnizde/>

4 Závěr

Agroturistika začíná pomalým tempem prostupovat do českých domácností. Obyvatelé se s tímto cestovním ruchem začínají seznamovat a více se zajímají o alternativy dovolené v české krajině. Chtějí poznávat její krásy a práci původních sedláků. Uspěchaný životní styl přináší mnoho stresu a také vyčerpání. Odpočinek na venkově a návrat k přírodě zajistí jistý duševní klid, který v mnoha případech člověk vyhledává. Dnešní moderní styl života se začíná přiklánět ke starým tradicím a poctivé práci zemědělců. Je prosazován zájem o to, odkud výrobek pochází, jaká péče mu byla věnována, jakým dopadem působí na životní prostředí. Připlatit si za "poctivý" výrobek je svolno čím dál více lidí. Označení "BIO" či "Regionální potravina" nese v názvu výrobku jistou prestiž, kterou si moderní člověk chce zachovat, více dbá na životní styl a ekologickou stránku věci. Udržitelné formy zemědělství jsou dnešní společností vítány, či dokonce vyžadovány, protože člověk svým nešetrným a neekologickým zacházením s přírodou stále více ničí planetu. Ekologická stopa každého z nás působí viditelným dojmem na planetu Zemi, a proto je potřeba tento problém řešit. Hledat vhodné alternativy a nepoškozovat přírodní zdroje. Agroturistika přináší jistou možnost "ekologické dovolené" a sžití se s přírodou jako celkem. Největší důraz ohledně ekologické výchovy by měl být kladen na děti a dorůstající mládež, která představuje budoucnost společnosti.

Přesný počet farem provozujících agroturistiku v ČR není zaznamenán, avšak stále více farem se začíná do tohoto konceptu zapojovat. Středočeský kraj nabízí zhruba devatenáct farem, které již mají svoji zavedenou tradici a lidé se sem rádi vracejí. Závěrem lze říci, že agroturistika je prospěšný cestovní ruch, který má velký potenciál a je potřeba ho podporovat a dostat do většího povědomí lidí.

5 Seznam použitých zdrojů

- Anonym, 2006. Destinační management a vytváření produktů v cestovním ruchu. 2006. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha. 92 s.
- Brščić, K., Dropulić Ružić, M., Ružić, D. 2012. Is Agrotourism Popular on the Internet? Journal of Central European Agriculture. 13 (2). 221-235.
- Burian. M., Stříbrná, M., Novák, P. 2002. AGROTURISITKA. Rosa. Český Krumlov. 20 s.
- Dudák, V., Pavelka, Z. 2012. Agroturistika v České republice. Novela bohemia. Praha 4. 280 s. ISBN: 978-80-87683-03-3.
- Horner, S., Swarbrooke, J. 2003. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Grada. Praha 7. 488 s. ISBN: 8024702029.
- Koblížková, E., Kratina, J., Mertl, J., Pokorný, J., Ponocná, T., Rollerová, M., Vlčková, V. 2014. Zpráva o životním prostředí ve Středočeském kraji. Ministerstvo životního prostředí. Praha. 29 s. ISBN: 978-80-87770-04-7.
- Kotíková, H. 2013. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Grada Publishing a.s. Praha 7. 208 s. ISBN: 978-80-247-4603-6.
- Kovaříková, H., Placková, R. 2007. Ekoagroturistika. Hnutí Brontosaurus Jeseníky. Jeseník. 20 s.
- Manhas, S. P. 2012. Sustainable and responsible tourism: Trends, Practices and Cases. PHI Learning Private Limited. New Delhi. p. 352. ISBN: 978-81-203-4564-5.
- Moravec, I., Novotný, R., Folbergerová R., Stříbrná, M. 2006. Venkovská turistika. Centrum pro komunitní práci. České Budějovice. 94 s. ISBN: 80-86902-31-5.
- Palatková, M. 2011. Mezinárodní cestovní ruch. Grada Publishing. Praha 7. 224 s. ISBN: 978-80-247-3750-8.

- Ryglová, K., Burian, M., Vajčnerová, I. 2011. Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Grada. Praha 7. 216 s. ISBN: 978-80-247-4039-3.
- Roberts, L., Hall, D., Roberts, L. 2001. Rural Tourism and Recreation : Principles to Practice. CABI Publishing. p. 15. ISBN: 9780851997657.
- Slavič-Potočník, I., Schmitz, S. 2013. Farm tourism across Europe. Mendelu. (4). p. 265-274.
- Stewart, J. 2006. Croatia. Cadogan Guides. p. 352. ISBN-13: 978-1860113192.
- Stříbrná, M. 2005. Venkovská turistika a agroturistika. Profi Press. Praha. 65 s. ISBN: 80-86726-14-2.
- Stříbrná, M., Mikula, P. 2003. Agroturistika a biopotraviny. Ústav zemědělských a potravinářských informací. Praha. 51 s. ISBN: 80-7271-137-7.
- Sznajder, M., Przezbórska, L., Scrimgeour, F. 2009. Agritourism. CABI Publishing. p. 190-191. ISBN-13: 978 1 84593 482 8.
- Toušek, V., Smolová, I., Fňukal, M., Jurek, M., Klapka, P. 2005. Česká republika – portréty krajů. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha. 136 s. ISBN 80-239-6305-8.
- Václavík, T. 2008. Agroturistika na ekofarmách. Brno. 32 s.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Mehta, H., Kephher-Gona, J., Bricker, K., TIES Announces Ecotourism Principles Revision [online]. Ecotourism. 7th January 2015 [cit. 2015-12-31]. Dostupné z <<https://www.ecotourism.org/news/ties-announces-ecotourism-principles-revision>>.

Švejdová, M., Maňourová, A. Popularita agroturistiky v Česku roste, návštěvníky láká jízda na koni i výroba bioproduktů [online]. Rozhlas. 13. září 2015 [cit. 2015-12-31]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/zpravy/domaciekonomika/_zprava/1532346>

Agroturistika dotace [online]. 23. února 2015 [cit. 2016-2-17]. Dostupné z <<http://www.pozemkyafarmy.cz/magazin/agroturistika-dotace-24.html>>.

Příručka pro začínající podnikatele v agroturistice aneb První kroky s agroturistikou [online]. GLE o.p.s Praha. [cit. 2016-03-01]. Dostupné z <http://www.hornolidecko.cz/files/files/Prirucka_pro_podnikatele_agroturistika.pdf>.

Králíková, D. 2008. Rozvoj podnikání v agroturistice [online]. Přerov. Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy. 5. listopadu 2008 [cit. 2016-03-01]. Dostupné z <<http://www.rarsm.cz/download/cd2/exkurze26092008.pdf>>.

Špelinová, I. 2007. Agroturistika – Řecko [online]. [cit. 2016-03-03]. Dostupné z <<http://www.yougreece.gr/page/default.asp?la=1&id=321>>.

Gorgoňová, Š. 2015. Kunclův mlýn vítězem soutěže Farma roku 2015 [online]. [cit. 2016-03-10]. Dostupné z <<http://www.asz.cz/cs/aktualne-z-asz/kuncluv-mlyn-vitezem-souteze-farma-roku-2015.html>>.

Chataření a chalupaření. Zelené zprávy.cz [online]. NetWebs. 2012. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <<http://www.zelenezpravy.cz/chatareni-a-chalupareni/#comment-26179>>.

Agroturistika dotace. Pozemky a farmy.cz [online]. PROSERVIS BOHEMIA. 2015 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <<http://www.pozemkyafarmy.cz/magazin/agroturistika-dotace-24.html>>.

Program rozvoje venkova 2014-2020. Státní inventarizační zemědělský fond.cz [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: < <https://www.szif.cz/cs/prv2014>>.

Podpora agroturistiky. Dotace.eu [online]. Cyrrus advisory. 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <http://www.dotacni.info/podpora-agroturistiky/>>.

Leader ČR. Eagri.cz [online]. Ministerstvo zemědělství. 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>>.

O svazu. Svaz venkovské turistiky [online]. 2012. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <http://www.svazvt.cz/doc/5/>>.

Co je to společnost mladých agrárníků ČR? Společnost mladých agrárníků [online]. 2016. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <http://www.smacr.cz/o-nas/>>.

O Spolku pro obnovu venkova. Spolek pro obnovu venkova [online]. 2016. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <http://www.spov.org/o-spolku-pro-obnovu-venkova.aspx>>.

Agrotourism in Romania. Contour travel [online]. 2015. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <http://www.tour-romania.com/special/agrotourism.html>>.

Hrvatska. Seoski turizam [online] 2014. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <http://www.seoskiturizam.hr/hr>>.

Charakteristika kraje. Český statistický úřad [online] 2016. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_kraje>.

Územní členění. Středočeský kraj [online] 2016. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <https://www.kr-stredocesky.cz/web/kraj/uzemni-cleneni>>.

O nás. Statek Svojetice [online] 2016. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: < <http://www.stateksvojetice.cz/o-nas/>>.

Kdo je Čapí letka? Čapí letka [online] 2016. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z:
<http://capiletka.cz/index.php?sekce=kdo_jsme>.

Biofarma Košík. Farma Košík [online] 2009 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z:
<<http://www.farmakosik.cz/cz/biofarma/>>.

O nás. Kunclův mlýn [online] 2011 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z:
<<http://www.kuncluvmlyn.cz/cz/o-nas.html>>.

Úvod. Kuniček [online] 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z:
<<http://www.kunicek.cz/ubytovani/index.php?str=uvod>>.

Ubytování. Buchov [online] 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <<http://www.buchov.cz/cs/5-ubytovani>>.

Ekologie. Buchov [online] 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <<http://www.buchov.cz/cs/ekologie>>.

Domů. Statek Adámek [online] 2014 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z:
<<http://www.statekadamek.cz/cz/domu.html>>.

Šváchův dvůr - relaxace v přírodě nedaleko Prahy. Šváchův dvůr [online] 2015 [cit. 2016-04-02].
Dostupné z: <<http://www.svachuvdvur.cz/index.htm>>.

O Čapím hnízdě. Čapí hnízdo [online] 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z:<
<http://www.capihnizdo.cz/cz/o-capim-hnizde/>>.